

prima instanță, Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud: C. Crețu)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: O. Cojocaru, S. Iorgov, B. Bîrca)

Î N C H E I E R E

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ana Belescu, Olga Luca, Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca, Milena Luca, reprezentați de avocatul Cristina Ermurachi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Cara împotriva Întreprinderii de Stat „Mina de Piatră din Mileștii Mici”, Comisiei de Privatizare a Consiliul raional Ialoveni, Anei Belescu, Olgăi Luca, Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei Luca și lui Sandu Luca cu privire la anularea actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată, și

la cererea reconvențională depusă de Ana Belescu, Olga Luca și Olga Luca în interesele Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei Luca și lui Sandu Luca împotriva Marinei Cara, intervenienți accesorii Consiliul r-nul Ialoveni și Întreprinderii de Stat „Mina de Piatră din Mileștii Mici” cu privire la evacuarea forțată din imobil fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea de a nu îngradi accesul în locuința situată, repararea prejudiciului material și moral, și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2015, Marina Cara a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Mina de Piatră din Mileștii Mici”, Comisiei de Privatizare a Consiliul raional Ialoveni, Anei Belescu, Olgăi Luca, Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei Luca și lui Sandu Luca cu privire la anularea ordinului de ocupare a spațiului locativ nr. 15/1P din 17 octombrie 2013 și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 6-7, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamanta Marina Cara a indicat că bunelului său, Valeriu Cruticov, i-a fost repartizat spațiu locativ la ÎS „Mina de Piatră din Mileștii Mici”, din motiv că pe parcursul mai multor ani a fost încadrat în câmpul muncii ca inginer șef. Din 2011 până la adresarea în instanță, locuiește în locuința respectivă împreună cu familia sa. Or, a aflat că spațiul locativ cu suprafața de 44,4 m.p., situat în r-nul Ialoveni, str. XXXXX (str. XXXXX) a fost supusă privatizării.

Reclamanta a susținut că prin ordinul fostului administrator al ÎS „Mina de Piatră din Mileștii Mici” nr. 15/1P din 17 octombrie 2013, Anei Belescu i-a fost repartizat

spațiul locativ în sat. Piatra Albă. Ulterior, în temeiul hotărârii comisiei nr. 52 din 27 mai 2015, a fost dispusă transmiterea în proprietate privată a locuinței de stat în limitele normei prevăzute de Legea privatizării fondului de locuințe, situată în r-nul Ialoveni, XXXXX cu suprafața totală de 44,4 m.p., inclusiv suprafața locativă de 28,2 m.p., Anei Belescu, Olgăi Luca, Carolinei Luca, Milenei Luca și lui Sandu Luca.

Reclamanta a punctat că despre hotărârea respectivă a aflat de la administrația ÎS „Mina de piatră din Mileștii Mici”.

Reclamanta a precizat că prin emiterea ordinului menționat și hotărârii Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe nr. 52 din 27 mai 2015, drepturile și interesele sale legitime au fost lezate, deoarece Anei Belescu i s-a transmis în proprietate locuința în care ea a locuit și locuiește cu familia sa, achitând toate serviciile comunale.

Reclamanta a solicitat anularea ordinului nr. 15/1P din 17 octombrie 2013 cu privire la ocuparea spațiului locativ în sat. Piatra Albă și a hotărârii Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe nr. 52 din 27 mai 2015.

La 25 noiembrie 2016, Ana Belescu, Olga Luca și Olga Luca, în interesele Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei Luca și lui Sandu Luca au depus cerere reconvențională împotriva Marinei Cara, intervenienți accesorii Consiliul r-nul Ialoveni și ÎS „Mina de Piatră din Mileștii Mici” cu privire la evacuarea forțată din imobil fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea de a nu îngreuna accesul în locuință situată în r-nul Ialoveni, XXXXX, repararea prejudiciului material și moral, și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 104-112, vol. I).

În motivarea cererii reconvenționale reclamanții au indicat că prin hotărârea Consiliul raional Ialoveni nr. 52 din 27 mai 2015, le-a fost transmis în proprietate privată, cu respectarea normelor legale privind privatizarea fondului locativ, locuința - ap. 10, situată în r-nul Ialoveni, sat. XXXXX, cu suprafața totală de 44,4 m.p., nr. cadastral XXXXX, însă sunt în imposibilitate de a se instala cu traiul în locuință, deoarece aceasta este ocupată abuziv și fără temei legal de către Marina Cara.

Reclamanții au remarcat că Ana Belescu a activat în perioada 01 august 1990 - 01 septembrie 2014 în cadrul ÎS „Mina de Piatră din Mileștii Mici”, fapt confirmat prin înscrierile din carnetul de muncă al acesteia. Anume din acest considerent, eliberându-se spațiul locativ din căminul aflat în gestiunea ÎS „Mina de Piatră din Mileștii Mici”, situat în r. Ialoveni, sat. Piatra Albă, str. XXXXX, ca rezultat al decesului locatarului anterior, acesteia i-a fost acordat spre folosință acest spațiu locativ de către ÎS „Mina de piatră din Mileștii Mici” în baza ordinului nr. 15/1 P din 17 octombrie 2013 privind ocuparea spațiului locativ.

Au menționat că ulterior, în temeiul legislației cu privire la privatizarea fondului locativ, Ana Belescu a depus cerere în adresa Comisiei de Privatizare a Consiliului raional Ialoveni, care, la rândul său, examinând solicitarea ei și a setului de acte depus corespunzător, a dispus prin hotărârea nr. 52 din 27 mai 2015 de a transmite în proprietate privată locuința nominalizată către Ana Belescu, Olga Luca, Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca și Milena Luca.

Reclamanții au indicat că cu toate că Ana Belescu și Olga Luca au efectuat mai multe acțiuni în vederea intrării în posesiunea locuinței care li s-a oferit, au aflat că aceasta este ocupată fără temei legal de către Marina Cara, iar înaintând față de aceasta mai multe solicitări atât în formă verbală cât și scrisă, ultima nu a binevoit să elibereze

apartamentul, înaintând acțiune de anulare a actelor care le conferă dreptul de proprietate asupra apartamentului.

Reclamanții au notat că dat fiind faptul că Marina Cara s-a instalat ilegal în ap.10 situat în r-nul Ialoveni, XXXXX, nr. cadastral XXXXX, care s-a aflat în gestiunea economică a ÎS „Mina de Piatră din Mileștii Mici” și ocupă până în prezent samavolnic spațiul locativ specificat, aceasta urmează a fi evacuată fără acordarea unui alt spațiu locativ.

Reclamanții au conchis că reieșind din caracterul echității și condiția reparării rezonabile, precum și întru compensarea consecințelor acțiunilor nelegitime exercitate pe perioada anilor 2013-2016, este indispensabil ca Marina Cara, să repare și prejudiciul cauzat ca urmare a imposibilității de a se folosi de spațiul locativ care le-a fost atribuit, fiind astfel impuse de a închiria o altă locuință, cu achitarea lunară a chiriei.

Au solicitat evacuarea Marinei Cara din ap.XXXXX, situat în r-nul Ialoveni, sat. Piatra Albă, str. XXXXX, cu suprafața totală de 44,4 m.p., nr. cadastral XXXXX, care este proprietate privată a Anei Belescu, Olgăi Luca, Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei și lui Sandu Luca, fără acordarea altui spațiu locativ; obligarea Marinei Cara de a nu îngreuna accesul Anei Belescu, Olgăi Luca, Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei și lui Sandu Luca la locuința situată în r-nul. Ialoveni, sat. Piatra Albă, str. XXXXX, cu suprafața totală de 44,4 m.p., care este proprietate privată a Anei Belescu, Olgăi Luca, Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei și lui Sandu Luca; încasarea din contul Marinei Cara în beneficiul lor a prejudiciului cauzat prin închirierea unei alte locuințe în mărime de 1000 de lei/ lunar pentru perioada noiembrie 2013; încasarea din contul Marinei Cara în beneficiul lor a economisirii de care a beneficiat pentru folosirea locuinței în mărime de 800 de lei/ lunar începând cu noiembrie 2013; încasarea din contul Marinei Cara în beneficiul lor a prejudiciului moral cauzat prin imposibilitatea de a se folosi de locuința lor spre folosință și proprietate a câte 20000 de lei pentru fiecare precum și încasarea din contul Marinei Cara în beneficiul lor a cheltuielilor de judecată.

La 21 noiembrie 2017, Marina Cara a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea ordinului de ocupare a spațiului locativ nr. 15/1P din 17 octombrie 2013, hotărârii Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe nr. 52 din 27 mai 2015 și a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței proprietate privată din 28 februarie 2017, cu radierea înscrisului din Registrul bunurilor imobile, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 178-179, vol. I).

Prin hotărârea din 25 octombrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Marina Cara; a fost anulat ordinul cu privire la ocuparea spațiului locativ nr. 15/1P din 17 octombrie 2013, emis de ÎS „Mina de piatră din Mileștii Mici” a locuinței pe numele Anei Belescu din str. XXXXX, amplasată în r-nul Ialoveni, com. Mileștii Mici, sat. Piatra Albă; a fost anulată hotărârea Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe în cadrul Consiliului raional Ialoveni nr. 52 din 27 mai 2015 „Cu privire la transmiterea în proprietate privată a locuinței de stat în mod gratuit cet. Belescu Ana, Luca Olga, Luca Andreea, Luca Carolina, Luca Sandu și Luca Milena, cu suprafața totală de 44,4 m.p., situat în com. Mileștii Mici, sat. Piatra Albă, r-nul Ialoveni, str. XXXXX”; a fost anulat contractul nr. 2426 din 28 februarie 2017 de vânzare-cumpărare, transmitere- primire a locuinței în proprietate privată a locuinței cu suprafață totală de 44,4 m.p., amplasată pe adresa com. Mileștii

Mici, sat. Piatra, r-nul Ialoveni str. XXXXX, în proprietate privată încheiat între Ana Belescu, Olga Luca, Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca și Milena Luca și Consiliul raional Ialoveni, în persoana lui Dimitriu Anatolie; părțile au fost aduse în poziția inițială; a fost încasat în mod solidar de la Ana Belescu și Olga Luca în beneficiul Marinei Cara cheltuielile de judecată în sumă de 3 200 de lei. În rest, acțiunea Marinei Cara, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Totodată, acțiunea reconvențională depusă de Ana Belescu, Olga Luca și Olga Luca în interesele Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei Luca și lui Sandu Luca, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Marina Cara; a fost admis apelul declarat de reprezentantul apelanților Ana Belescu, Olga Luca, Andreea Luca, Carolina Luca, Milena Luca și Sandu Luca, avocatul Cristina Ermurachi și a fost casată hotărârea din 25 octombrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, în partea admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată depusă de Marina Cara și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a cerințelor Marinei Cara cu privire la anularea ordinului cu privire la ocuparea spațiului locativ nr. 15/1P din 17 octombrie 2013 emis de ÎS „Mina de piatră din Mileștii Mici” a locuinței pe numele Anei Belescu de pe adresa str. XXXXX, amplasată în r-nul Ialoveni, com. Mileștii Mici, sat. Piatra Albă; anularea hotărârii Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe în cadrul Consiliului raional Ialoveni nr. 52 din 27 mai 2015 „Cu privire la transmiterea în proprietate privată a locuinței de stat în mod gratuit cet. Belescu Ana, Luca Olga, Luca Andreea, Luca Carolina, Luca Sandu și Luca Milena, cu suprafața totală de 44, 4 m.p., situat în com. Mileștii Mici, sat. Piatra Albă, r-nul Ialoveni, str. XXXXX”; anularea contractului nr. 2426 din 28 februarie 2017 de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată a locuinței cu suprafața totală de 44,4 m.p., amplasată pe adresa com. Mileștii Mici sat. Piatra, r-nul Ialoveni, str. XXXXX, în proprietate privată încheiat între Ana Belescu, Olga Luca, Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca și Milena Luca și Consiliul raional Ialoveni, în persoana lui Dimitriu Anatolie; aducerea părților în poziția inițială și încasarea în mod solidar de la Ana Belescu și Olga Luca în beneficiul Marinei Cara cheltuielile de judecată în sumă de 3 200 de lei, iar în rest hotărârea primei instanțe în partea respingerii celorlalte capete din acțiunea inițială a fost menținută; a fost casată hotărârea din 25 octombrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni în partea respingerii acțiunii reconvenționale și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost dispusă evacuarea forțată a Marinei Cara, fără acordarea altui spațiu locativ, din imobilul situat în r-nul Ialoveni, com. Mileștii Mici, sat. Piatra Albă, r. Ialoveni, str. XXXXX; a fost obligată Marina Cara să nu îngreuneze accesul Anei Belescu, Olgăi Luca, Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei Luca și lui Sandu Luca, în locuința situată în r-nul. Ialoveni, com. Mileștii Mici, sat. Piatra Albă, r-nul Ialoveni, str. XXXXX. În rest, acțiunea reconvențională, a fost respinsă. Totodată, a fost încasat de la Marina Cara în beneficiul Anei Belescu cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7 000 de lei.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că ordinul de repartitie, este unicul temei pentru instalare în încăperea de locuit repartizată.

Totodată, instanța de apel a menționat că ordinul de repartitie poate fi anulat în baza temeiurilor prevăzute expres de art. 51 din Codul cu privire la locuințe.

În litigiul dedus judecării, prin acțiunea inițială, Marina Cara a pretins că drepturile sale și a familiei au fost lezate, deoarece Anei Belescu i s-a transmis în proprietate locuința în care a locuit și locuiește cu familia sa, precum și achitată toate serviciile comunale.

Așadar, având în vedere că Marina Cara nu deține un ordin de repartitie conform prevederilor art. 51 din Codul cu privire la locuințe, instanța de apel a conchis că viza de reședință a Marinei Cara pe care o deține în apartamentul situat în r-nul Ialoveni, sat. Piatra Albă, str. XXXXX, nu îi oferă dreptul de folosință a bunului imobil care aparține altor persoane.

Mai mult ca atât, pct. 88 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013, statuează că înregistrarea persoanelor la domiciliu sau la reședință are drept scop evidența locuitorilor Republicii Moldova și nu stabilește drepturile acestora asupra locuinței.

De asemenea, ținând cont de prevederile art. 55, 57 din Codul cu privire la locuințe, instanța de apel a conchis că Marina Cara nu poate fi considerată membră a familiei chiriașului, or aceasta nu a făcut dovada faptului că a locuit permanent împreună cu Valeriu Cruticov și a dus împreună cu acesta o gospodărie comună, cu atât mai mult că la materialele cauzei lipsesc careva înscrisuri care ar confirma consimțământul membrilor familiei lui Valeriu Cruticov sau al acestuia pentru instalare în încăperea de locuit a Marinei Cara.

Instanța de apel a relevat că nu poate fi reținut argumentul Marinei Cara că a achitat serviciile comunale ce se confirmă prin facturile pentru serviciile comunale, ori aceste facturi sunt eliberate pe numele lui Valeriu Cruticov și nu probează faptul că anume Marina Cara a efectuat plata pentru aceste servicii.

Pe cale de consecință, instanța de apel a relevat că Marina Cara nu deține nici un drept legal asupra ap. XXXXX, situat în r-nul Ialoveni, sat. XXXXX, cu suprafața totală de 44,4 m.p. și prin urmare nu poate solicita anularea ordinului cu privire la ocuparea spațiului locativ nr. 15/IP din 17 octombrie 2013.

De asemenea, instanța de apel a statuat că este neîntemeiată și solicitarea Marinei Cara cu privire la anularea hotărârii Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe nr. 52 din 27 mai 2015, deoarece prin această hotărâre Marinei Cara nu i-a fost lezat nici un drept, ținând cont de faptul că ultima nu deține nici dreptul de posesie și nici dreptul de proprietate asupra bunului imobil vizat în hotărârea nr. 52 din 27 mai 2015.

În final, instanța de apel a menționat că Marian Cara solicitând și anularea contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 2426 din 28 februarie 2017, încheiat între Unitatea Administrativ Teritorială r-nul Ialoveni, Ana Belescu, Olga Luca și copiii minori Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca și Milena Luca, cu radierea din registrul bunurilor imobile la OCT Ialoveni a înregistrării contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 2426 din 28 februarie 2017 în privința bunului imobil din r-nul Ialoveni, s. Piatra Alba str. XXXXX, nu a indicat în baza cărui temei legal solicită nulitatea contractului menționat.

Cu referire la acțiunea reconvențională, instanța de apel a reținut că Ana Belescu și Olga Luca, care acționează din nume propriu și în calitate de reprezentant legal al

copiilor minori Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca și Milena Luca, au dobândit dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra locuinței din r-nul Ialoveni, sat. Piatra Alba str. XXXXX, iar Marina Cara, în lipsa temeiului legal și fără ordin de repartitie locuiește în acel imobil.

În această conjunctură, instanța de apel a conchis ca fiind întemeiată cererea Anei Belescu și Olgăi Luca în interesele Andreei Luca, Carolinei Luca, Milenei Luca și lui Sandu Luca cu privire la evacuarea Marinei Cara din ap. XXXXX, situat în r- nul Ialoveni, sat. Piatra Albă, str. XXXXX, cu suprafața totală de 44,4 m.p., fără acordarea altui spațiu locativ, cu obligarea acesteia de a nu crea obstacole în exercitarea deplină a atributelor dreptului de proprietate.

La 12 iulie 2017 Marina Cara a declarat recurs împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii inițiale.

Prin încheierea din 25 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Marina Cara, împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 28 octombrie 2019, Ana Belescu, Olga Luca, Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca, Milena Luca, reprezentați de avocatul Cristina Ermurachi, a declarat recurs împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea în partea respingerii cerințelor de încasare a prejudiciului material și moral.

În motivarea recursului au indicat că consideră neîntemeiate actele judecătorești emise de instanțele ierarhic inferioare în partea cerințelor de încasare a prejudiciului material și moral, urmare a examinării superficiale a cauzei, fără a reține spre examinare argumentele și probele prezentate în susținerea pretențiilor, precum și au aplicat și interpretat eronat normele de drept material, aplicabile speței, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care instanța li-a considerat constatăte, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

Examinând admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În același context, în conformitate cu art. 100 alin. (1), coroborat cu art. 389 alin. (4) Cod de procedură civilă, comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești, prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, poate fi considerată publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Cu toate acestea, pentru a evita un formalism excesiv, instanțele de judecată trebuie să țină cont de personalitatea celui ce contestă și dacă persoana interesată a fost reprezentată de o persoană cu studii în domeniul juridic sau de un avocat pe parcursul procedurilor judiciare.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli

să fie aplicate (cauzele Nicolae Popa versus România, 09 decembrie 2014, parag. 16, Tence versus Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31). Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (cauzele Ponomaryov versus Ucraina, 03 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko versus Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

Instanța de recurs observă că pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, recurenții au beneficiat de serviciile avocatului Cristina Ermurachi.

Din materialele dosarului rezultă că, reprezentantul recurenților, avocatul Cristina Ermurachi a fost prezent la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel. Iar, la 14 iunie 2019, decizia din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că în data de 19 iunie 2019 decizia integrală a instanței de apel a fost expediată participanților la proces (f.d. 78, Vol. III), iar la 28 iunie 2019 Judecătoria Hîncești, sediul Central a recepționat dosarul civil de la Curtea de Apel Chișinău în acord cu art. 396 Cod de procedură civilă.

Revenind la verificarea respectării art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform explicațiilor reprezentantului recurenților, avocatul Cristina Ermurachi, aceasta a recepționat decizia integrală a instanței de apel în data de 16 septembrie 2019 și la 28 octombrie 2019 a depus cererea de recurs.

La caz, instanța de recurs reține că în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că reprezentantul recurenților în data de 02 iulie 2019 a adresat cerere Judecătoriei Hîncești, sediul Central, prin care a solicitat eliberarea documentelor executorii pe cauza nominalizată (f.d. 84, Vol. III), moment în care a dispus de posibilitatea de a lua cunoștință cu decizia motivată, în cazul în care susține că nu a recepționat decizia integrală.

După cum s-a menționat, în data de 16 iunie 2019, decizia din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”. Cauza dată poate fi găsită pe www.cac.instante.justice.md, în rubrica hotărâri, după numărul dosarului 02-2a-23045-09112018.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus-menționată, instanța de recurs precizează că, această modalitate este prevăzută expres în pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017.

Conform acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe

pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

În plus, conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Totuși instanța de recurs evidențiază că, orice risc de eșec tehnic în transmiterea documentelor prin această metodă, care este demonstrată, ar trebui să fie suportat de autoritatea care a efectuat acțiuni de acest gen.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că, conform unei jurisprudențe constante, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție pentru o bună administrare a justiției. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, care este aplicată din 01 iunie 2018. Or, după modificări, art. 389 alin. (4) Cod de procedură civilă, prevede că, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că, nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume, că la 16 iunie 2019 a fost plasată decizia Curții de Apel Chișinău pe pagina web sus-citată.

În plus, un raționament aparte al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul că, recurenții au fost reprezentați de avocatul Cristina Ermurachi, care este persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apere în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lui. Astfel, acesta a fost în măsură să cunoască că, toate hotărârile judecătorești, cu excepțiile prevăzute de Regulamentul sus-citat, sunt publicate pe portalul instanțelor de judecată. La fel, acesta a cunoscut prevederile art. 434 Cod de procedură civilă și modalitatea de publicare a hotărârilor, iar, după caz, trebuiau să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate.

Având în vedere cele menționate supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, termenul de declarare a recursului a început să curgă din 16 iunie 2019 și a expirat în data de 16 august 2019.

Contrar celor stabilite, instanța de recurs învederează că, recursul a fost înregistrat în grefa Curții Supreme de Justiție la 28 octombrie 2019.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) Cod de procedură civilă, prevăd că, omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că, instanța de apel a publicat în mod eficient decizia, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei

instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că, recurenți și reprezentantul acestora nu au depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele ce au stat la baza emiterii deciziei (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de judecată consideră că, nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul recurenților și a reprezentantului acestora.

În aceeași ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, situații similare au fost deja examinate în hotărârile Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41) sau Dacia SRL versus Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Luând în considerare cele invocate, instanța de recurs constată că recurenții au depus cererea de recurs în afara termenului de 2 luni prevăzut în art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În atare situație și în conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la articolul 434.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ana Belescu, Olga Luca, Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca, Milena Luca, reprezentați de avocatul Cristina Ermurachi, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. b), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ana Belescu, Olga Luca, Andreea Luca, Carolina Luca, Sandu Luca, Milena Luca, reprezentați de avocatul Cristina Ermurachi, împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat